

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@lansstyrelsen.se

1(7)

BESLUT
2009-08-17

Dnr: 5112-3958-2009

Enligt sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om bildande av naturreservatet Örgivsmossen i Degerfors och Karlskoga kommuner samt beslut om föreskrifter mm inom naturreservatet

Beslut

Bildande av naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen ett område av fastigheterna Ölsdalen 1:2 och Valåsen 2:1 i Degerfors och Karlskoga kommuner som naturreservat. Reservatsområdet är under fastighetsbildning. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut och som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Örgivsmossen.

Syftet med naturreservatet

Bilagor:

1. Sändlista
2. Hur man överklagar
Länsstyrelsens beslut
3. Skötselplan

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald och att skydda värdefulla naturmiljöer.

Områdets värdefulla naturmiljöer utgörs av barrnaturskog och myrmarker. Myrarnas naturliga vegetation, struktur och hydrologi ska skyddas mot ingrepp. Skogsbestånden ska ges möjlighet att utvecklas i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog ska gynnas och bevaras.

Inom ramen för ovanstående syften ska åtgärder ska vidtas för att underlätta områdets tillgänglighet för friluftsliv.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken

Med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen i Örebro län följande för området som omfattas av naturreservatet Örgivsmossen enligt kartan i detta beslut.

Det råder förbud att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddelar
2. vidta åtgärder för markavvattning eller dränering
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets terrängformer eller dräneringsförhållanden
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. anlägga väg eller stig eller anordna upplag
6. dra fram mark- eller luftledning
7. inplantera främmande arter
8. uppföra nya jakttorn, stödutfodra vilt samt att anlägga nya siktgator för jakt
9. transportera fällt vilt med fordon annat än med sådant som inte ger skador på mark och vegetation.

Det råder förbud att utan Länsstyrelsens tillstånd

1. utföra provborrning för prospektering av mineraler.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare eller den som förvaltaren utser att vidta de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

Ovanstående föreskrifter skall heller inte utgöra hinder mot underhåll av befintliga jakttorn eller jaktpass eller mot försiktigt underhåll av befintliga siktgator för jakt.

Föreskrifterna enligt 7 kap 5 § miljöbalken träder i kraft den 1 september 2009.

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken

Med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen i Örebro län följande för området som omfattas av naturreservatet Örgivsmossen enligt kartan i detta beslut.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Anläggning, utmärkning och underhåll av stigar med 1 rastplats.
2. Uppsättande av informationstavlor.

3. Utmärkning av reservatets yttergränser.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
5. Naturvårdsbränning av skog och restaurering av skog och våtmarker.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm föreskriver Länssstyrelsen i Örebro län följande för området som omfattas av naturreservatet Örgivsmossen enligt kartan i detta beslut.

Det råder förbud att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddeklar.

Det råder förbud att utan Länssstyrelsen tillstånd

1. använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande verksamhet,
2. elda annat än på eventuellt anvisad plats.

Ovanstående föreskrift skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare eller den som förvaltaren utser att vidta de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den 1 september 2009.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § gäller omedelbart efter att de har trätt i kraft, även om beslutet överklagas.

Föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt till marken.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar Länssstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 3.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Örgivsmossen.

Objektsnummer: RegDOS-id: 2005677.

Lägesbeskrivning: Ca 6 km SV om Villingsberg.

Ekonomiskt kartblad: 10E4f, 10E4g, 10E3f, 10E3g.

Kommun: Degerfors och Karskoga.

Församling: Degerfors och Karskoga.

Fastigheter: Ölsdalen 1:2 och Valåsen 2:1. Delar av reservatsområdet är under fastighetsbildning.

Areal: 188 ha varav 106 ha produktiv skogsmark, 71 ha myr, 2 ha vatten och 9 ha övrig mark.

Markägare: Staten genom Naturvårdsverket.

Nyttjanderätter: Jakträtt.

Reservatsförvaltare: Länsstyrelsen.

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärd som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

Redogörelse för ärendet

Regeringen uppdrog år 2002 åt Naturvårdsverket att genomföra en naturvärdesinventering av all statlig skogsmark och bedöma vilka av dessa marker som behöver ges ett formellt skydd, främst i form av naturreservat.

Uppdraget genomfördes 2003 i samarbete med länsstyrelserna. I Örebro län avgränsade Länsstyrelsen 59 områden på mark tillhörande Sveaskog AB.

Naturvårdsverket träffade 2003 en överenskommelse med Sveaskog om att de utpekade områdena tillsvidare skulle undantas från skogsbruk varefter centrala förhandlingar fördes mellan Naturvårdsverket och Sveaskog om förvärv av mark med syftet att bilda naturreservat. Ett antal områden i Örebro län förvärvades under 2006 och 2007. Örgivsmossen är ett av dessa.

Naturvärdena i flera av de utpekade områdena var mer eller mindre kända och dokumenterade sedan tidigare. Örgivsmossen med dess stigar och orörda natur är ett välbesökt område för vandring och naturupplevelser. Sveaskog AB hade även innan den nämnda naturvärdesinventeringen undantagit området från skogsbruk på grund av dess natur- och rekreationsvärden.

Myrmarkerna i naturreservatet upptas i Länsstyrelsens publikation *Naturvårdsöversikt, Örebro län* (1984) och i Naturvårdsverkets nationella våtmarksinventering (VMI), *Våtmarker i Örebro län* (1994) där

Örgivsmossen förs till objekten med den högsta naturvärdesklassningen. I Naturvårdsverkets *Myrskyddsplan för Sverige* (2007) redovisas länsvisa sammanställningar av de för skydd högst prioriterade våtmarkerna i ett nationellt perspektiv. För Örebro län anges 21 objekt, däribland Örgivsmossen. Enligt riksdagsbeslut från 2002 om delmål för miljö kvalitetsmålet *Myllrande våtmarker* skall samtliga våtmarksområden i *Myrskyddsplan för Sverige* ha ett långsiktigt skydd senast år 2015.

Skälen för beslutet

Örgivsmossen är en skogsmyrmosaik sammansatt av ungefär lika delar myr och barrnaturskog. Myren är helt opåverkad av hydrologiska ingrepp. Den är komplext uppbyggd men är i huvudsak en stor excentrisk mosse med flera topogena kärr varav ett stort utbreder sig centralt i området. Längst i öster, avskild av en smal fastmark, ligger en likaledes orörd högmosse. Örgivsmossen utmärker sig genom att den till stor del står under påverkan av en svag översilning.

Den av skogsbruk tämligen opåverkade skogen är grandominerad och påtagligt skiktad med dominerande åldersklasser kring 40 år och från 100 år och uppåt. Tallar av mycket hög ålder står längs myr- och sjökanter. Utmärkande är också en relativt hög lövträdsandel. Volymen död ved i olika former är stor. Skogsmarken är delvis kuperad med fuktiga och storblockiga sänkor. Intressanta inslag är det stora flyttblocket *Petter Annersas kyrka* och den gamla hälsokällan *Örgivskällan*.

Flera signalarter och rödlistade arter är påträffade, särskilt arter som är knutna till död ved efter gamla träd och fuktigt mikroklimat. Den stora öppna myren har ett rikt fågelliv och en intressant flora.

De särskilda naturvärden som närmare beskrivs ovan är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras, utvecklas och vid behov säkerställas genom biotopvårdande åtgärder. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Det är av stor betydelse för syftet med naturreservatet att mänsklig påverkan inom reservatsområdet sker efter bestämda riktlinjer, varför vissa inskränkningar i allemansrätt och långtgående restriktioner av pågående markanvändning är nödvändiga.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsernas prioritering av naturreservatsskydd. Dessa är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd för den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen.

Länsstyrelsen
Örebro län

6(7)

BESLUT
2009-08-17

Dnr: 5112-3958-2009

Beslutet strider inte mot kommunala översiktsplaner eller detaljplaner och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner för gruvnäringen enligt den information som lämnas av Bergsstaten.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Samråd har skett med Degerfors och Karlskoga kommuner.

Vid en avvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att inskränkningen i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet skall tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna enligt 7 kap 5 och 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning enligt 4 § förordningen (2007: 1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Detta beslut kan överklagas (se bilaga 2).

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit landshövding Rose-Marie Frebran, beslutande, länsjurist Per Undén, enhetschef Magnus Eklund samt handläggare Hans Ljungkvist, föredragande.

Rose-Marie Frebran

Hans Ljungkvist

BESLUT
2009-08-17

Dnr: 5112-3958-2009

